

JEGYZŐK, AKIKET MÁR „ÁLLAMOSÍTOTTAK”

Különös behelyettesítések és áthelyezések a nagybaracscai kerületben

Nagybaracska, július hó.

(A Nemzeti Ujság kiküldött munkatársától.) Azok a választópolgárok, akik megpeticionáltak gróf Teleki János mandátumát, már június 9-re várták a közigazgatási bíróság ítéletét. Aznap munkaszünetet tartottak s izgatottan figyelték, rádió mellett ülve, a pesti híreket. Az ítéletre azonban még tizenegy napig kellett várniok. Amikor azután a közigazgatási bíróság kihirdette ítéletét, a választókerület több községe valóságos örömmünnepet ült. Június 20-ika óta új képviselője van a kerületnek, Mojzes János, a „kerület rokonának” a személyében s azóta a Mojzes-párti községekben már elcsendesedtek a kedélyek. Egyetlen kivánságuk van még: *hozzák vissza a jegyzőiket.*

Különös „szolgálati érdekek”

A közigazgatási bíróság ítélete súlyos megállapításokat tartalmaz. De nem kívánjuk ezeket most újból feleleveníteni, csupán azt követeljük a bácskai közigazgatástól, hogy végre állítsa helyre a rendet és a nyugalmat a választókerület nyolc községében. A közigazgatási bíróság ítélete megfélebezhető, nincs értelme tehát, hogy továbbra is „politikai okok” játszanak főszerepet ott, ahol a nép akarata beteljesedett. Nem volt titok, hogy a NEP berkeiben új választásra számítottak s ebben a reményben olyan előkészületeket hajtottak végre, amelyek egy cseppet sem válnak dicsőségére a közigazgatás racionalizálásának.

Áthelyezés — fegyelmi nélkül

Az 1929-XXX. tc. rendelkezik a községi jegyzőkről, amely kimondja, hogy *jegyzőt csak fegyelmi uton távolíthatnak el állásából, amely egy életre szól.* Áthelyezésről azonban nem rendelkezik a törvény. Legalább is fegyelminél kell megelőzni egy áthelyezést. Fegyelmit azonban eddig még mai napig sem kapott egyik említett főjegyző sem, hanem egyszerűen az történt, hogy „kikényszeríttek” állásából több jegyzőt, betegszabadságra küldtek, vagy más községbe tettek át. Olyanba, ahol meglehetősen erős a NEP szervezete. Egyiknek másíknak megígérték, hogy az „új választás” lezajlása után *visszakerülnek régi állásukba, s akkor „ők lesznek a szép fiúk”.*

A NEP lázas „előkészületei” Garán kezdődtek meg azzal, hogy ideiglenes szabad-

„Add tovább”-játék jegyzőkkel

Bácsborsod megválasztott főjegyzője, Markovich Béla ugyancsak szabadságon van és a községben azt hangoztatják, hogy *már vissza sem tér, hanem nyugdíjba megy.* Ez a község egy másik választókerület területére esik és most ide helyettesítették be Csernyus Gergely bátmonostori főjegyzőt, akinek helyére viszont Szalóky István jánosalmi adóügyi jegyzőt helyettesítették be. Szalóky nemrégén került Jánosalmára dr. Karip Endre helyére, akit különböző szabálytalanságokért 7 havi börtönre ítélték, később azonban kegyelemben részesült. Jánosalma, a tizenötezer lakosu nagyközség tehát *ismét adóügyi jegyző nélkül maradt* és sürgősen gondoskodni kellett az adóügyi jegyzői állás betöltéséről. De nem választottak új adóügyi jegyzőt, hanem Hercegszántó főjegyzőjét dr. Székely Istvánt helyettesítették át Jánosalmára adóügyi jegyzőnek. Ez példátlanul áll a közigazgatás történetében. Eddig még nem fordult elő, hogy megválasztott köz-

ságra küldték Radány Frigyes főjegyzőt és Gádorfalvy-Mayer Ádám adóügyi jegyzőt is. Hosszu időn keresztül dr. Vörös Géza szolgabíró járt ki Bajáról a község ügyeit intézni. Ebben a községben a NEP két pártra szakadt, az egyik a főjegyzőt, a másik párt az adóügyi jegyzőt vallotta vezetőjének. De a belső harc következtében „kikezdték” dr. Laczkó Péter községi orvost is, aki unokafivére Mojzes Jánosnak. A vezetőjegyző-kérdés Garán még most sines elintézve. Az egyik csoport Radányt akarja visszaállítani községbe, a másik csoport pedig Gádorfalvy Ádám szabadságot adóügyi jegyzőnek vezetőjegyzővé való megválasztása érdekében fejt ki agitációt. Hir szerint azonban egyikük sem fog visszakerülni a község élére, hanem Gutwein János kunbajai vezetőjegyzőt „választatják” meg.

ségi főjegyzőt helyettes adóügyi jegyzővé degradáltak volna. De beszélnek arról is, hogy Dávod község főjegyzője, Holbóssy Kornél ugyancsak „örömmel megy” nyugdíjba és utódául Erdődy Károly bátmonostori segédjegyzőt emlegetik.

Igy fest a racionalizálás a baracscai kerületben. Ha még utána is jár az ember a dolgoknak, az illetménykiszabási hivatalnál azt is meg lehet tudni, hogy *mibe kerül a községeknek az áthelyezési láz.* Valamennyi szabadságot, vagy behelyettesített jegyző kapja a rendes fizetést, abban a községben, ahol eredetileg megválasztották. Azok a községek viszont, ahol ezek a jegyzők jelenleg működnek, utólag megtérítik illetményüket. A behelyettesítésért külön díjazás jár és pedig aszerint, hogy az illető jegyző melyik fizetési osztályban van. A behelyettesítésért a megfelelő fizetési osztály után járó fél napi díj jár. Ezt az összeget azok a községek fizetik, ahova be vannak helyettesítve.

A hadirokkant hercegszántói főjegyző sorsa

A szabadságot és a behelyettesített jegyzők közül kétszázötven év legtragikusabb sorsa dr. Székely István hercegszántói főjegyzőnek. Az ő hivatalát most Nikovitz Simon Richard tompai aljegyző látja el. 1935 július 10-én, tehát mintegy másfél hónappal a képviselőválasztás

után választották meg Hercegszántó vezető jegyzőjévé. Székely bátran bizott abban, hogy megválasztása egy életre szól, mert a nép nagyon hamar megszerette. Eppen ezért, saját költségén renováltatta a főjegyzői lakot, amelyre a község nem nagyon akart áldozni. 600

pengőjébe került a renoválás, de még egy félévig sem élvezhette a befektetést. A hercegszántói főjegyzőségbe hamarosan új jegyző fog beülni, az új főjegyző fogja megkapni az átalakított főjegyzői lakot. Mert *közölték Székellyel: nincs kizárva, hogy nem kerül már vissza Hercegszántóra, akkor azonban „megfelelő” állással fogják kárpótolni.*

De Székely István nem elégedett meg a is jegyző volt. Eredetileg orvos akart lenni, de négy szemeszter után kénytelen volt felhagyni az orvosi pályával, mert nem volt rá pénze. 1914-ben iratkozott be a jegyzői tanfolyamra, közben kiűtött a háború, 1915-ben megsbesült és akkor tette le a vizsgáit. Bácsszentivánra került segédjegyzőnek, 1920-ban azonban kénytelen volt eljőnni, mert megtagadta a szerb hűségeskü letételét. Tataházára, majd Garára került aljegyzőnek. Itt érte utól a képviselőválasztás. A választáskor Garán az egyik szavazatszedő küldöttség elnöke volt.

De Székely István nem elégedett meg a jegyzői oklevéllel. Egy kultuszminiszeri rendelet módot nyújtott neki arra, hogy beiratkozzék a jogra s *kilenc hónap alatt letette a három alapvizsgát, kitüntetéses eredménnyel.* A következő évben letette a két államtudományi szigorlatot, 1926 decemberében avatták államtudományi doktorrá.

A „gyenge kéz” miatt!...

Ez év január 14-én váratlan meglepetésben volt része. A főszolgabíró *fel-szólította, hogy adja be betegszabadsá-*

PÜNKÖSDFÜRDŐ

25 C° kénés víz, versenymedence, gyűrűs-tennisz, ping-pong, ritmikus torna. Pálffy-térről 20 perccel induló HEVVEL vagy propellerrel Vigadó-téri állomástól 9, 12, 15 és 18.30 órákor, Pálffy-téri hajóállomástól 15 perccel később. Vasárnap reggel 7 és 8 órákor rendkívüli hajójáratok.

Fürdőzem telefonja: 1-630-26, 1-633-69. BESZKART—HEV kombinált jegyek IBUS-pavilonokban.

golás iránti kérvényét. Ez meg is történt. Székely később meghosszabbította betegszabadságát, alispáni engedéllyel két hónapra. Január 15-én vette ki szabadságát, nem járt be hivatalába május 4-ig, amikor is behelyettesítették Jánosalmára adóügyi jegyzőnek. Szabadsága megkezdésének napjával, január 15-ikével érdekes esemény esik egybe: dr. Bartha pécsi tanácselnök *aznap kezdte meg Hercegszántón a petíciós tanuk kihallgatását.* Székely távozásával azonnal megkezdtek a NEP megerősítését, mivel a képviselőválasztások alkalmával „gyenge kezűnek” bizonyult.

Ezek az „előkészületek” történtek a nagybaracscai kerületben a közigazgatási bíróság ítéletének kihirdetése előtt. Négy község élete és nyugalma megkívánja, hogy *ez az áldatlan állapot végre megszűnjék.* Nem kell hozzá nagy fejtörés. Egyetlen gesztussal el lehet intézni: *küldjék vissza a jegyzőket abba a községbe, ahol törvényesen megválasztották.* Kocz Károly.

BULGÁRIA SZAKIT A DIKTATURÁVAL

Szombaton új kormány alakul, amely kiírja a választásokat

Szófia, július 2.

Bulgáriában nagy fordulat áll küszöbön. Szombaton új kormány alakul, amely szakítja tekintélyuralom rendszerével és visszatér a parlamentárizmushoz. Az uralkodóval folytatott tárgyalások eredményeképpen a minisztertanács pénteken kimondta, hogy a Kjoszevanov-kormány szombaton benyújtja lemondását. Boris király ismét Kjoszevanovot bizza meg az új kormány megalakításával s egyúttal felszólítja a miniszterelnököt, hogy készítse elő az új kormány segítségével a parlamentáris rendszerhez való visszatérést. Az új kormány a legrövidebb időn belül kiírja a képviselőválasztásokat és lehetővé teszi a normális pártpolitikai élet feltámasztását. Öt új politikusi lép be a kormányba, közöttük az egykori Cankov-párt két tagja és a Lyaposev-párt egyik vezető személyisége. A többi új miniszter pártokivüli lesz; közöttük a belügyminiszter is. A belügyi tárca vezetését a legfőbb számvevőszék eddigi elnöke, Krasznovszki veszi át s ő irányítja mint semleges személyiség a küszöbönálló választásokat.

Az angol kormány ebédet adott

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter tiszteletére

London, július 3.

Az angol kormány Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter tiszteletére pénteken a Carlton-szállóban ebédet adott. A kormányt lord Plymouth, az angol gyarmatügyi minisztérium politikai államtitkára képviselte. A meglelt előkelőségek között volt lord Bessborough, Kanada volt főkormányzója, a kötvénybirtokosok szövetségének elnöke: Sir William Good, Waley, a kincstári hivatal államtitkára, Gwatkin, a külügyi hivatal osztályfőnöke, Cobbold, az Angol Bank külföldi osztályának vezetője és még sokan mások. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszteren kívül magyar részről résztvett az ebéden Masirevich Szilárd londoni követünk, Király-Lukács György követségi tanácsos, Csizik Béla pénzügyminiszeri tanácsos, Bruce, a Magyar Nemzeti Bank tanácsadója és Quant Richárd, a Magyar Nemzeti Bank főfelügyelője.

Lord Plymouth az ünnepélyes külsőségek között megtartott ebéden meleghangú beszédet mondott, amelynek bevezetőjében VIII. Edward királyt és Horthy Miklós kormányzót köszöntötte. Az angol kormány nevében üdvözölte a magyar pénzügyminisztert, akinek kifejezte szerencsekívánatait londoni tárgyalásának sikere alkalmából, igaz nagyrabecsüléssel emlé-

kezett meg azután Magyarországról.

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter válaszában Magyarország és Anglia régi kapcsolatairól emlékezett meg. Kiemelte, hogy a magyarok mindig örömmel jönnek Angliába. A magyarok őszinte rokonszenve az angol nemzet egyszerű érenyeiben és a két ország alkotmányos fejlődése közötti párhuzamban gyökeredzik. Gróf Széchenyi István, aki Magyarország modern államává való átalakítását kezdeményezte, gondolatvilágának legmélyebb benyomásait Angliában nyerte. A magyar nép sohasem felejtje el azt a vendég szeretetet, amelyben Kossuth Lajost Anglia résziesítette. Megelégedéssel látja a két állam kulturális kapcsolatainak erősödését, a világháború nem lazította meg a két ország jóviszonyát. A világháború óta a jóviszony elmélyült és szorosabbá vált, úgy hogy Magyarországot ma Angliában sokkal jobban ismerik, mint régebben. A két ország kereskedelmi forgalma meglehetősen és az angol vendégek száma Magyarországon állandóan emelkedik, ami bizonyára még növeli a két nemzet kölcsönös rokonszenvét. Mindig bámulattal adózott annak a széles látókörnek és nagyvonalúságnak, amellyel Anglia a nagy pénzügyi és gazdasági kérdéseket kezeli. Hálás a megértő támogatásért, amelyben